

Alternativ vinna ROYKING

Sosialurin heldur her fram við greinarøðini og viðgerðini av alternativum vinnu-møguleikum í Føroyum. Hesa ferð nema vit við spurningin:

viðari foredling av okkara fiskavørum, nevniliga ROYKING

Í dag eru tvey virki í Føroyum, sum roykja fisk. Tey eru Klaksutkar Roykivirki og roykivirkið SAMM-fisk í Havn. Virkið í Klaksutkar framleiðir serliga til føroyska heimamarknaðin, meðan tað í Havn framleiðir til útflutnings.

Vit fara í hesum blaðnum at greiða eitt sindur frá arbeiðinum á SAMM-fisk. Á virkinum arbeiða fast fyra mans, og tá nógv er at gera hjálpa onnur 4 fólk til.

Virkið hevur teir triggjar fyrstu mánaðirnar í ár framleitt umleið 60 tons av royktari fiskavør, harav eru tey 98% hýsa. Alt árið í fjór royktu teir 70 tons, sum hevði eitt samlað framleiðsluvirði uppá 1,3 mill. kr.

Leiðari á virkinum er Svend Fugle.

Leiðarin á SAMM-fisk virkinum, Svend Fugle, hevur júst fingið at vita frá virkisleiðaranum á Bacalao, Arne Poulsen, at teir kunnu fáa stóra hýsu. Froyur hevur júst landað

Roykivirki í Havn gott orð á sær í Bretlandi:

SAMM-fisk roykt 60 t til bretska brúkaran

Roykt føroysk hýsa hevur fingið gott orð á sær í Bretlandi — ja so mikið gott, at víðagítta fyrirtøkan Mark & Spencer nú vil keypa alla ta hýsu, sum roykivirkið SAMM-fisk í Havn er fært fyri at roykja.

Vit eru stódd á vestaru bryggju í Havn. Á tí hvítalkaða betongveggnum stendur »P/f Bacalao». Uppi á 1. hædd verður hýsa roykt til

bretska brúkaran.

Tað er partafelagið SAMM-fisk, sum stendur fyri framleiðsluni. SAMM-fisk hevur nógur ár á baki, men tað er bert háltannað ár síðani, at virkið fór undir veruliga royndarframleiðslu við royktum fiskavørum.

SAMM-fisk eigur tveir roykióvnar, sum hvør tekur 200 kilo. Annars leigar virkið hølina frá Bacalao umframt frystigoymslu og nýttir plátufrystararnar hjá Bacalao.

Síðani 1. oktober 1978 hevur Svend Fugle, kokkur, staðið fyri roykingini á SAMM-fisk. Vit hittu Svend, meðan hann var í ferð við at flyta nakað av royktum svartkalva. Hølini eru rein og nosslig og tað luktar eitt sindur av royki. Í ovnum verður hesa lötuna roykt hýsa og nakað av laks.

Meðan vit standa har og tosa, kemur virkisleiðarin á Bacalao, Arne Poulsen, inn um dyrnar og sigur, at teir hava nakað av stórari hýsu at

lata SAMM-fisk. Tað er Froyur, sum er inni og landar...

Royndarframleiðsla

Svend greiðir nú frá, at tað higartil fyri tað mesta hevur verið talan um royndarframleiðslu. Tað krevjast nevniliga ógvuliga nágreiniligir framleiðslu- og arbeiðshættir fyri at fáa ta røttu og ynsktu góðskuna.

SAMM-fisk hevur serstakliga lagt seg eftir at roykja eitt slag av fiski, nevniliga stóra hýsu. Hýsan verður keypt frá Bacalao. Bretska fyrirtøkan Mark & Spencer hevur sagt seg vilja keypa alla hýsuna, um hon bert lýkur teirra krøv — og tað eru hesi krøv, sum teir við royndarkoyringini hava roynt at rokkið.

Í dag má sigast at vera rokkið á mál. Bretar eru nógdir við góðskuna og vilja keypa tað, sum SAMM-fisk kann framleiða av royktari hýsu.

Strong krøv

Krøvini, sum verða sett til royktu vørna, eru ógvuliga strong — og tí gevur Mark & Spencer eisini ein góðan pris fyri lidnu vørna.

Pilurin visir, hvar SAMM-fisk heldur til

Hvønn dag, tá roykt verður á virkinum, skulu royndir sendast Heilsufrøðiliga Starvstovuni til kanningar. M.a. er tað saltinnihaldið, sum skal vera í lagi. Mark & Spencer vilja hava eitt javnt saltinnihald í fiskinum, og hetta skal liggja millum 1,6 og 2,4%. Hetta kann vera eitt sindur trupult at hava við at gera, tí tað er bæði útroðrarfiskur og trolfiskur, sum verður royktur, og hann er ymskur at arbeiða.

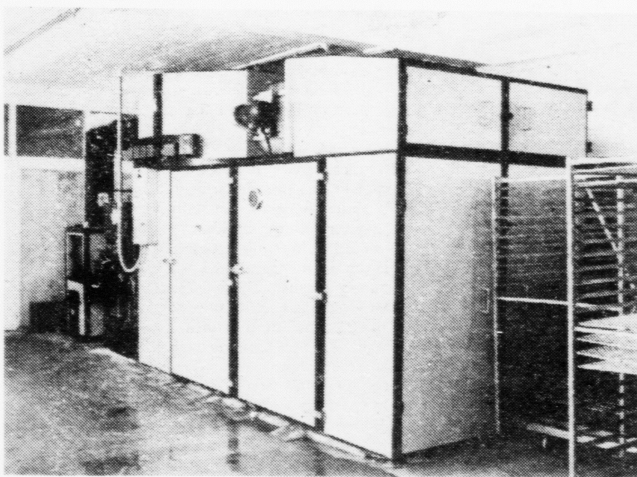
Í byrjanini var ymskt, hvussu innihaldið av salti var í fiskinum, men nú hava teir á virkinum greitt henda spurning, soleiðis, at allar tær seinastu royndirnar hava verið í lagi. Sjálv

roykingin skal eisini lúka avis krøv. Alt eftir hvat tað er fyri fiskur og hvør keyparin er, skal fiskurin royktast í so og so nógvar tímar. Eisini sjálvur liturin er avgerandi fyri vørna. Tað eru rættiliga nógvir litir at velja millum, soleiðis, at eisini her má kannast og fylgjast við, hvør litur hóskar best, og hvat keyparin ynskir.

Roykt brosmá til Fraklands

Svend Fugle er útbúgvin sum skipskokkur. Hann hevði frá 1971 til 1977 Perluna um hendi og hevur síðani serliga arbeiðt við royking av

Framhald á síðu 11

Virkið hevur tveir roykióvnar